موعتـــــادبوون بـ بیزنـــــس و کـکـاییـنـی دـوـتـی کـوردیـی -2 … کامیار سابیر

موعتادبوون بـ بیزنس و کـکاییـنی دـوـتی کوردیی
بـشی دووـم لـ وتاری
یـتـپیا و فـبیای خـپیشاندان لـ"هـولـر"

کامیار سابیر

.....

ئـگـر کـنـجیای سیاسیی و چالاکییـ سیاسیی و کولـتووریـکانی بـشـک لـسـرانی یـکـتیی، بـشـک لـ سـکردـ و کادیـرـکانی گـان و بـشـک لـ ئیسلامییـکان لـ پـنج شـش سالی رابردوودا لـسـنگی مـحـک بدـیت، بـ باشیی ئـوـت بـ دـردـکـوـت هـمیشـ قاچـکیان، پاشـیان، لایـک لـ لـشیان لـناو وـهمی غـزوبـزـکانی ئابووریی سـربـخـ، دزایـتییـکردنی مالیـکیی و عـبادییـدا بووـ و زـربـی کات، وـهمیان بـ پـرـژی والییـکـی ئـردـغان(بارزانیی) هـبووـ کـ دـوـتـ دروست دـکات! موعتاد بوون بـوـی دـوـتی نـژادیی کوردیی بـوـیـ، ئابووریی سـربـخـ لـ رـگـی تورکیاوـ تاکـ میکانیزمـ بـ ئـوـی نـوتـی کوردسـتان بـ گـلـی کـورد بـت(دیـارـ، بـ مافیاکـانی کـوردایـتیی)، بـوـی سـایکس-پیکـ دـپـچـرـتـوـ و فـرشـی نـیـ-عوثمانییـکان، بـ ویلایـتی رـیعیی-عـشیرـتیی رادـخـر.

ئـم موعتادانـ، بـتایبـتیی بـشـکی بـرچاو لـ قیادـی یـکـتیی، چـنـدین سـال ئـم کـکـاینـ، ئـم ئـافیونـ سیاسـیی، ئـابووریی و ئایدیـلـژییـ تـخشان دـکـن، بـ ئـوـی خـک و خـیان موعتاد بـکـن و بیزنسـ میلیـارد دـلاریـکانیـان لـ سـکتی نـوت و غـازدا، لـگـ مافیـا ئـریجنـاـکـانی کوردایـتییـدا(پـارتیی) گـشـ پـبـدـن و سـرمایـگوزاریی زیاتری لـسـر بـکـن. لـهـمووی بـسوـتر، کـمـ کادری مـغز ناسیـنالیستی گـان، تا لـووتکـی حـماقـت، کـمپـینیان بـ ئـابووریی سـربـخـ و قـشـمـریـیـاتی دـوـتـی کـوردیی دـکـرد و مـرـوانـی ئـم بیزنسـیان، بـسـر ریـزـکانی خـیاندا، دـبـخشیـوـ.

بـهـی ئـو کولـتوورـ سیاسییـ فاشییانـیـی پارتیی لـ هـولـر، پـی دـکات، بـهـی چاوسووربوون و ترسی لـدـستدانی(هـیبـت، دـسـات و

بیزنس دیان میلیارد دلارکانی) پارتیی، ئامادیە، هەموو هەولێر خەتانی خوێن بکات، بەس راپەرین و پرتەستی گەورەی تەدا رووندات. هەڕە ئیقلیمیی و جیهانییەکانیش(ئەمریکا)، ئارامیی و خامۆشیی هەولێریان دوێت. ئەی چارە چییە؟ ئایا دەکرێ تەواوی کوردستان، بەهەی هەولێرەوە، درێژە بە وەهمی حکومەتی هەرێمی چەتەکان بدات؟ ئایا دەکرێ مافیاکانی بنەماڵەی بارزانیی و مافیاکانی هەردوو بنەماڵەی(تاڵەبانیی و ئەحمەد)، لەگەڵ مافیاکانی ناوەندی بەیار و بەهەی کوردێ نامووسیی، ناسیۆنالیستێ ناعەقڵانییەکانی ناو گەڵان و پرۆکسییەکانی ئێردۆغان لەناو یەکگرتووەدا، درێژە بەم هەموو چەتەیی و دزیی و تاڵانییە بدرێ؟

ئایا دەکرێ، گەنجان و نەوەکانی ئایندە بەم قسە قەڵەتەوییانەوە، بەنج بکەیت و ئەم نانە بە ئەو رەنجی کە ئابووریی سەربەخۆ، لە "کارێ"ی مشکۆژنینەوە وەهمییەکەوە، پەیدای دەکات، هەڵبگیردرێت؟ ئایا هیچ رێگەچارەیەکی تر نییە کە لای کەم، خەڵکی گەرمیان، کەرکوک، سلێمانیی و ناوچەکانیان، باجی عوقدەی بەدەنگیی و یەتەپیای خەپشاندان لە هەولێر نەدەن و ئازایەتیی و قارەمانییەتی خەیان لەسەری مافیا لەکاییەکانی خەیاندا تاقیبکەنەوە و ئەوەندە تەوس و توانج لە بەدەسەاتیی و دەشداماویی هەولێر نەگرن؟

ئەستا سادەترین عەوامی کەمەگەی کوردیی دەزانێ، ئەم هەموو دزییە قەبارە گەورانەی لە مەژووی خەباتی ئەم گەلە و لە ئایندەی گەلی کوردستان دەکرێ، ئەم ستەم، هەڵاواردن و ناعەدالەتییەی بەرامبەر کەرکوک، سلێمانیی و گەرمیان دەکرێ، هەر پارتیی تاوانباری ئەوە و ئاخیر نییە. بەبێ دزەکانی یەکەتیی، بەبێ مامی تاڵەبانی(و ئیبراهیم ئەحمەد)، بەتایبەت بەبێ قوباد و نەجمەدین کەریم، بە بێ پارتییەکانی ناو یەکەتیی(ناوەندی بەیار) و هەروەها بەبێ خشباوەییەکانی لای کەم دوو سایی تەمەنی گەڵان و سەرجەم تەمەنی یەکگرتووی ئیسلامیی وەکو "مورتەزیقە"ی تورکیا و حیلفی سوننیی، سەرنجامیش بەهەی حەماسی نەژادیی و کەمپەینی ئەو ئەکادیمیست و نووسەرە رانتخەر و ئەحمەقانەی کە دەیانگوت نەوتی کوردستان، کورد!خەی دەبێ بیفرۆشێ و تەسەوفی پێوە بکات! ئەم بیزنسە مافیاییە بە پارتیی و تورکیا بەسەرەوە ناچوو.

ئەو داتایانەی لەبەردەستدان، ئەوانەی دزیان کردووەتە ناو میدیاوە و ئەوانەی حکومەتی عێراق کشفی کردوون، تەنیا نەوتی کەرکوک، بەشی هەموو مووچەی خەڵکی کوردستان بەزیادوە دەکات.

دیارە بۆ هەموو بن دیوار و ئۆو هەموو گەندەیی زۆری لە لەشکری تەمەخانەکانی هەردوو حیزبیشدا هەن. ئینسان، ئاگەر زۆر زۆر ئاحمەق نەبێت، ئاوە بە عەقیدا ناچێت کە پارتیی بتوانێ نەوتی کەرکوک بۆ کەنداوگایی بفرۆشێت ئاگەر دزە گەورەکانی یەکێتیی، ئاگەر مافیاکانی نزیک لە مامی تالەبانیی و ئیبراهیم ئاحمەد، ئاگاداری وردو درشتی ئەم هەموو دزییە نەبن؟

بە ئاوای ئەم چەتەیی و مافیاگەریە بوستەندرێت، سەرتا، پێویستە یەک یەک قەبرغەکانی ئەم ناسیۆنالیزمە ئابووریە(Economic Nationalism) و پەراسووکانی ئەم مانیفستە ئایدیۆلۆژیە(کوردایەتیی) تێکبشکێنرێن. تێکشکاندنی ئەم ستراکتۆرە تاتانیە، دەبێ لەباری فیکریی، سیاسیی و ئابووریەوە، خۆش بکرێت. پێش هەموو شتێ لە حەماقەتکانی کوردایەتیی بدرێ، لە ئیستیحماریەکانی کوردایەتیی و ویقاری دزە گەورەکانی بدرێ. لە فیکر و ئایدیۆلۆژیای ناسیۆنالیزمی نەژادیی و سیمبۆلە هەرە گەورەکانی کوردایەتیی بدرێ. لە خورافیات و درە گەورەکانی قائیدە کەن و نوکەکانی میلیشیاکانی کوردایەتیی بدرێ. لەو چەتەگەریی و تەخریبەی شاخ بدرێ کە ناویان نابوو شۆشی (ئەیلول، نوێ و گوڵان).

ئاگەر بڕاوردی ناسیۆنالیزمی چەتەگەریی کوردیی بکرێت بە هەموو ناسیۆنالیزمەکانی دونیا، لە مێژووی سەرهەڵدانی ناسیۆنالیزمی ئەوروپییەوە تا ناسیۆنالیزمی قوڕاووچێپاوەکانی ئەفریقا، ئەمریکای لاتین، ڕژهەڵاتی ناوین و ئاسیا، هیچ ناسیۆنالیزمێک لە ناسیۆنالیزمی کوردیی(بەتایبەت ڤەرژنەکەی بارزانیی-تالەبانیی و ئەوانەی لە فەلەکی ئەماندان= حەماقەتکانی کوردایەتیی) ، فاشیلتر، چەتەتر، دندەتر و برسییتر نەبووە دەرهەق بە ئابووریی و سامانە سروشتییەکانی نیشتمانەکەی خۆی.

٢٥ ساڵە لەمووبار، دزەکانی کوردایەتیی و مونەورەکانی(لە سیاسیی و نوخبە جەراوجۆرەکانی)، بناغەی فاشیلترین، گەندەترین و ساقیطترین حوکمانیی لەکاتیی و نیمچە ئەتۆنەمیان لەسەر رووی ئەم هەسارەیە دامەزراند. وەڵاشی حوکمانیی کوردایەتیی بە دزیینی بەندەوی بەخمە، بەدرا. ئەستاش بە دزیینی ڕژانەی یەک میلیۆن بەرمیل نەوت درێژەی هەیە. ئایا حکومەتی دز و چەتەی هەرەمی کوردستان، سوودو قازانجکانی بە گەلانی کوردستان لەگەڵ زیانکانیدا، لە هەڵکی بدرێن، زیانکان و کەڵەری دزییەکانی چەند قات لە دانووەڵەی بەرهەمکانی زیاتر و قەبەتر دەردەچن؟

ئایا پشتیرەکانی پارلەمانی کوردستان، قازانجی بە گەلی کورد و بە کەشە سیاسییەکەی چیی بووە کە بووتە چەترێک بۆ شەرعییەتدان بەم دزیی و تاڵانکارییە؟ ئەوە، جگە لەوەی، لەماوەی ئەم ٢٥ ساڵەدا، دەیان هەزار کەسیان لە (مودیرعام، وەزیر و جێگر، ئەندام پارلەمان و راوێژکار...تاد) خانەنشین کرد بە پارەی دزراوی خەڵکی کوردستانەوە، پێزی ئاریستەکراتیی بەسەر هەژارانی کوردستاندا لەدەدەن! هاوکات، هەر ئەو پارلەمانەی ویستی قانون و کەشەی دەستور، جڵەوت بکات، سەرکی مافیاکانی کوردایەتیی، لە رێگەی بەتەچیەکانی زەقانیی و میلیشیا جەراوجەرەکانی تری کوردایەتییەوە، دەرگەی هەموو پشتیرەکانی سەرلەبەر کەم دا.

ناسیونالیزمە ئابووریەکەی کوردایەتیی، هەر تەنکی گەورەی مافیایی نییە، بەکو دەسەاتدارەکان، لەسەری سەروە، لە هەردوو حیزبە شەریکە دزەکەوە، بەشدارن لەم چەتییە و راووتەی بە ئابووریی کوردستانەوە دەکرێت. لەهیچ شوێنکی دونیا، تەنانەت لە تەنە مافیایی گەورەکانی روسیاشدا، لەو وەاتانەی لە سەڤەتی جارانەوە دروست بوون، شتی وا نەبووە کە مافیاکان خەیان حاکمی موطەق بن، خەیان دەسەاتدار بن و خەیان حکومەت و پارلەمان، لەشکری عەسکەریی و دامودەسگا ئەمنیی و دامەزراوەکانیان لەژێر دەستدا بێت؟

دوو حیزبی مافیایی، دوو حیزبی پرەکسی(بە ئەجێندەاکانی تورکیا و ئێران) دوو باندی مافیایی زێر قەبە و گەورە و رەکخراو، حوکمی هەرەمی کوردستان دەکەن. ئەم حکومەت و دەسەاتە عەشیرەتیی و بنەماڵەییانە، خاوەنی بانقەکانن، خاوەنی تەواوی پرۆژە ئابووریە زەبەلاحەکانن، تەواوی تەنە مافیایی و بازرگانییە گەورەکانیان کەنترۆڵ کردووە، بازاڕیان، سەرلەبەر لەسەر خەیان و دەستوپێوەندەکانیان قەرغ کردووە. سەرەنجامیش تەواوی شارەوانیی(بلدیة) سەرجەم شار و شارۆچکە، دەشت و شاخەکانی کوردستانیان لەسەر خەیان و ئەعوانەکانیان تاپۆ کردووە. ئەوەی عوروبە و صەدام حوسێن بە ٢٠-٣٠ ساڵ، نەیانتوانی، تەنانەت نەیانویست دەرهەق بە ئابووریی کوردستان بیکەن، ئەم دوو حیزبە دز، مافیا و چەتەیە، تەنیا بە دوو ساڵ، زێر زیاتریان کرد و ئایندەی چەندین نەوەی نوێی خەڵکی کوردستانیان، بە ئەبەد بە کارەسات سپارد.

خەڵکی سلێمانیی، گەرمیان و کەرکوک، خەڵکی ئەو زەنەی پێدەگوترێ"سەوز و نیلیی"، هیچ پێویست ناکات ئەخەی ماڵی بارزانیی و پارتیی بگرن. لە یەک بەیەکی ئەم دزییانەدا، سەرۆ گەورەکانی

هەموو باڵەکانی یەکێتیی بڵشدارن. ئەمەش، فاشیلترین و ساقیطترین گەنجی سیاسیی(قوباد تاڵەبانیی) کە تەعین کراوە بە جێگری نەچیرڤان، بە هیچ شتێک نەبووە تەنیا بە ئەوە نەبێت کە پێکەوە، بیزنسی دزییەکان، ئیدارە بکەن و ماڵی بارزانیی، فەڵیان لێ نەکەن.

ئەو گرینگییندانەی بە سلێمانیی، گەرمیان و کەرکوک هەیە، ئەو پەراوێزخستن و گۆشەگیرکردنە، بە دەرجەی یەکەم، سەرکزیی،داوشاویی و خوڕییەتیی قیادەکانی یەکێتییە. بڕشکی زۆر لە قیادە و کادیرەکانی یەکێتیی بە پارەی رێیع و دروستکردنی بەرژەوەندیی لەو چەتەگەریەی ئابووریی کوردستاندا، کەرامەت و شەهامەت و ئەخلاقیشیان کەدراوە. ئەو بڕشی ماویشتەوە، شەریکە دزن و لە دزییەکانیشدا،پارتیی، فەڵی گەورەیان لەدەکات. ئەستا، وەڕە بە ویژدانەوە، مەژووی سیاسیی ئەم مافیایانەی کوردایەتیی، ڕەدە و بەدە بکە:-

1. قوباد تاڵەبانیی، ئایا لە هەموو مەژووی یەکێتیی نیشتمانیی کوردستاندا، کەس بەئەندازەی ئەم گەنجە مودەڵەل و ئاریستەکراتییە، کەس بەئەندازەی (مام جەلال)ی باوکی، وەڵای ئەوەی سەردەمانێک دەی بە هەژموونی ماڵی مەلا موصطەفا و پارتیی دا، خزمەتی سیاسەتە تاڵەبانیی و دزییەکانی پارتییان کردووە؟ ئایا ئەگەر بنەماڵەی تاڵەبانیی(+ کچەکانی ئیبراهیم) نەبوونایە، یان کەمترین شرافەتی نیشتمانییان تێدا بووایە، دەیانهێشت، پارتیی و تورکیا، بەو شێوە مەترسییدارە، ئایینەدەی گەلی کوردستان، ژەرخان و ئابووریی گەلی کوردستان، بەگشتیی و سلێمانیی بە تایبەتیی، بەوشێوەیە، وەڵان بکەن؟ ئەو هەموو دیان میلیارد(بیلیۆن) دۆلارەی دەدزرێ، بە سپۆنسەریی و بە هاوکاریی و بە شەریکایەتیی ئەم قیادانەی یەکێتیی دەکرێن. هەرکەسێک، گومانێکی لەمە هەبێت، حەماقەتێکەی ئەوەندە غەڵیظە، بەس بە کەمکی ئەوە دێت، لەناو موعتادەکانی دەوڵەتیی کوردییدا، ریزی بکەیت.

2. نەجمەدین کەریم، سیاسییە جەکەرەکەی ماڵی تاڵەبانیی، ئەم پیاوە لە ئەمەریکا ژیانێکی باش و دەرامەتێکی باشی هەبوو. لەسەرەتاشەوە، کەم تا زۆر خزمەتیی بە کەرکوک کرد. کاتێ چووە ناو غەزوبەزی گەندەییەکانی دەوڵەتی ڕێعییەوە، کاتێ پیاوەکانی ئەردۆغان و ئەغلو، چوونە ژێر کەشیەوە، ئەستا وەکو موعتەمەدی ئەردۆغان و بارزانیی، لە کەرکوک هەسوکەوت دەکات.

طەماح و طەماعی سیاسیی ئەم پیاوە بە پەست و بە پارە، هەموو

لەژیکەکی لەسەندووەتەوە. ئەگەر لە ئەمریکا، سانە نزیکەی یەک میلیەن دەلار دەرامەتی بووبێت(دەبووایە باجیشی لە بدات)، ئەستا لەسەر حیسابی کەرکوک و کەرکوکییەکان، لەسەر حیسابی بابەگوگو و کەشەی سیاسیی کورد، مانگانە، تەنیا وەکو شەخصی خەی، چەندین گوە میلیەن دەلاری کاش دەکەوێت و سانەیش، دەیان گوە میلیەن دەلار دەکەوە ئەگەر صەدانیش نەکەوە! بە ئەوەی سەنتەک باجیش بدات. لەهەموو مەزووی پارتیی لە کەرکوک و گەرمیاندا، بە درەژایی ۷۰ سان، کەس بەئەندازەی ئەم پیاوە، لەماوەی ئەم سان و نیودا، خزمەتی سیاسەتەکانی مانی بارزانیی و تورکیای نەکردووە؟

3. کەسرەت رەسوە و بەرهەم صالح، ئەم دوو پیاوە عەسکەریە کەن و تەکنەکراتە نوەیە، بەهەی ئەوەی لەباری سایکەلەجیای سیاسییەوە، هەرگیز رەقەمی گەورە نەبوونە لەسەردەمی تاەبانییدا، چونکە پرپەەخەری دەستی خەی بوون، تەنیا بە ئەجەندای سیاسیی و شەخصیی خەی لە هاوکەشە سیاسییەکانی کوردستاندا، خیان و ئەوانەی لەگەیشیان کەوتوون، بەکاری دەهەنان، ئەستا دیانەوە لە دارایی شاردراوەی یەکەتیی و لە حیساباتە سیاسییەکانیشدا، رەقەمی گەورە و دەنگی یەکەم بن.

پارتیی زەر بە شەنەیی و کەنکریتیی هەردووکیان و تەواوی ئەو کادیرانەی لەگەیان کەوتوون، بە ئەجەندا کانی خەی بەسیجی کردوون و پرەژەی چەندین میلیارد دەلاریی بە دروست کردوون و هەرگیزاوهەرگیز ناتوانن لە خەتە سوورەکانی پارتیی دەربچن. مرەقی شەرقیش کە بوو بە تاجیری گەورە، ئیتر جەبان و هەلپەرست دەبێت و ئامادەیە هەموو شتەکی مەعنەویی و مەرالیی، هەموو پرەنسیپەکی سیاسیی و فیکریی بدەەنەت بە ئەوەی بەرژەوەندییە ماددییەکانی پارەزراو بێت. پارتیی لە رەگەی ئەم گرووپەوە(ناوەندی بیار)، یەکەتیی، ئەوەندە داوشاندووە کە دەتوانە بە قانونەکانی کوردایەتیی ئەریجنا، چەن ناوی حیزبی زەحمەتکەشانی لە قادر عەزیر سەندوە، بەهەمان شەوە، هەر بە ئەتککردن، ناوی یەکەتیی نیشتمانیی لە مانی تاەبانیی و ئەحمەد بسەنتەوە و هەر بە پەابواردن، ماوەیەک بیدات بە ناوەندی بە بیار!

4. مەلا بەختیار، وەای ئەوەی ئەم پیاوە قوربانیی دەستی میلیشیاکانی شاخ بوو، زیندانیی بوو لەسەر بیروای سیاسیی و ئازادیی لە زەوتکرا، ئیهانەی دونیایان پەکرد و لە مەرگ گەایەوە، بەهام ئەستا بووە بە باشترین موهەیجی بیزنسەکانی مانی تاەبانیی و بانگخوازی قەشمەریاتەکانی دەوەتیی کوردیی. لەناو هەموو

مەکتەبی سیاسیی پارتییدا، لەناو هەموو کادیرەکانی پارتییدا، کەس بەئەندازەی ئەم پیاوە، تووشی عوقدەی ئیستیحماری" دەوڵەتی کوردیی" و فشقیاتی"ریفراندەم" و ناعەقڵانییەتی سیاسیی نەبووە. مرۆڤ گوێ لەم پیاوە سیاسییە دەگرێ، لە دەوری بزەیی پێدا دەتەوێ، لە مارکسیزم و ماویزمی میلیشیایی، تازە تازە هاتووە، بە موعتادیی، کەمپەین و قیەقیە بە عەوامی موعتادەکانی دەوڵەتی کوردیی دەکات.

لەبەشی سێیەم و کۆتاییدا، دەمە سەر بە پرۆژەیی و خەشاوەییەکانی گەلان، بە ئیرادەیی دژە گەورەکانی یەکێتیی و ئایینەدەی سیاسیی کوردستان، لەسایەی ئەم کەلەگایەی پارتییدا.

سەرکەوتنی بزووتنەوەی نارەزایەتی مامۆستایان لە گرەوی چی دایە؟... عەبدوڵا مەحمود

نارەزایەتی مامۆستایان و بەشێکی زۆر لە کرێکاران و کارمەندان، بەدژی سیستەمی پاشکۆکردنی موچەو دواکەوتنی موچەکانیان، لەسەراسەری کوردستاندا، درێژەی هەیە. لە زونی سۆزو نیلیدا ئەم نارەزایەتیانە پێیان ناوەتە ئاستێکی باڵاتروە. کەبونەوەو مانگرتن و بایکۆت بە شێوەیەکی بەرفراوان بەردەوامی هەیە و تەواوی دەرگای قوتابخانەکان داخراون. بەڵام سەرباری پیداگری و سوربوونی مامۆستایان لەسەر خواستەکانیان، وەسەرباری بەردەوامی کەبونەوەو مانگرتن و بایکۆت، هێشتا دەسەڵاتی سیاسی ئامادە نییە وەڵام بە داوا سادەو ڕەواکانی مامۆستایان بداتەوە.
ئەوەش کە ناوی یەکێتی مامۆستایان، و ڕێکخراوە مامۆستاییەکانی سەر بە حزبەکانە، ماهیەتیان بە تەواوەتی دەرکەوتووە کە ئەمانە ئامرازو وەسیلەن بەدەستی حزبەوە بە بەرگری لە دەسەڵاتی حزبەکەی خەیان و وەستانەوە بە ڕووی خواست و ویستی ڕاستەقینەی داوا

ڕەواکانی مامۆستایان و کارمەندانداـ
بزوتنەوەی نارەزایەتی جەماوەری و بە دیاریکراویش بزوتنەوەی نارەزایەتی مامۆستایان و کارمەندان... بە ئەوەی هەنگاوەکانی بە ئاقاری سەرکەوتندا ببەێت، بە ئەوەی دەسەاتی سیاسی ناچار بە ملدان بەخواستە ڕەواکانی بکات، وە بەئەوەی هێزو توانایی فراوانی خەی نمایش بکات، پەیستی بە چەند هەنگاوەکی دیاریکراو هەیە.
ڕەکخراوبوون
هەنگاوەکی چارەنووساز کە دواخستن هەناگرێت ڕەکخراوبوونە. لە دەی کەبونەوەو مانگرتن و بایکەتدا... لە هەر قوتابخانەو زانکە و پەیمانگایەکدا، پەیستە گرەپانکانیان بکرێنە سەکەی ئاوگەی بیروراو، چ کردن و وەامدانەوە بەرگریکان و نارەشنیکان و گرنگی ڕەکخراوبوون... لە کەبونەوەی گشتی هەر کام لەم بەشانەدا مامۆستایان پەیستە نوێنەری راستقینەی خەیان، کە بەرگری لە ویست و خواست و داوا ڕەواکانی مامۆستایان بکات هەبژێرن، بە گوەدانە بیروباوەرو ناسنامەی حزبی و ئایدەلۆژی. ئەو هەنگاوە پیویستە ببێتە ناوکەکەی پەکهەنانی ڕەکخراوی سەراسەری و سەربەخەیی مامۆستایان بە ئاسەیەکی ڕەشنەوە. ڕەکخراوەک کە ئیرادەی راستەوخەی مامۆستایان لە بەرامبەر بە دەسەلات و ئەپۆزیسیۆنی سازشکار نوێنەرایەتی بکات. نەبوونی ڕەکخراوەکی سەربەخە بە ئاسەی ڕەشنی خەیەوە بە بەرگری لە خواست و مافەکانی مامۆستایان، لاوازیەکە کە توانایی و مامۆستایانی پەک خستووە و ریزەکانی شەقار شەقار کردون. داخوازی و مافەکانی مامۆستایان، تا دەربڕینی تورەیی و نارەزایەتی و کەبونەوە و مانگرتن و بایکەتی هەزاران مامۆستا، لە نەبوونی ڕەکخراوەکی سەربەخەی خەیاندا... توانایی مامۆستایان و هیزی بەرگری و هەرشکردنیانی سنوردارو پەک خستووە... هەر ئەمشە وای کردووە دەسەات لەبەرامبەر هەلومەجی سەخت و ژیان و داخوازیەکانیاندا، لاباک و کەو کوەر بێت.

هاوپشتی...

بە جیا لە پەداویستی ڕەکخراوبوون و یەکگرتووبوون و پاراستنی ریزی سەربەخە، بەدەستهەنانی پشتیوانی و هاوپشتی کرەکاران و کارمەندان و خوێندکاران و کەس و کاری خوێندکاران، بە خواستەکانیان، یەکەکی ترە لەو مەسەلانەی کە پەیستە بزوتنەوەی نارەزایەتی مامۆستایان و کارمەندان لەی بەهرەمەند بن. ئەگەر بەسەدان قوتابخانە دەوام تیایاندا راگیراوە، بەهەزاران هەزاران مامۆستا دەستیان داوەتە کەبونەوەو مانگرتن و بایکەت. ئەوا سەدان هەزار خوێندکار

لەچاوڕوانی گەرانەوەدان بە دەوام… ئەو سەدان هەزار خوێندکارە، بە تایبەتی خوێندکارانی ناوەندی و ئامادەیی و پەیمانگاو زانکۆکان، لەشکرێکی زۆر گەورەن و پشتە بچنە پشت داواو داخوازیە ڕەواکانی مامۆستایان و لە پاڵیاندا بوەستن. بەدڵنگی بەرز پشتیوانی لە داخوازیەکانی مامۆستایان بکەن… هەروەها کەس و کاری خوێندکاران، دایک و باوک و خوشک و کەس و کاریان، پشتیوانی ئەمانیش بەریزی ئەم لەشکرەو پێویست بن. چوونی خوێندکاران و کەس وکاریان بە پشت داخوازیەکانی مامۆستایان، پشتیوانیکردن لەیان چ بە وڵستان لەپاڵیان بێت، یان بە شێوازی تری گونجاو، دەتوانێ دەسەڵاتی کەو کوێر… بخاتە ژێر گوشاری جەماوەری گەورەترو فراوانترو بیانخاتە لەرزە. هەروەها پشتیوانی کرێکاران و ناوەندە کرێکاریی و بەرهەم هێنەکان لە مامۆستایان، چ بە ناردنی پەیام و دەستێ نوێنەرایەتی و چ بەدەستدانی کەبونەو و مانگرتن و کار ڕاگرتن… هەڕەکی زۆر گەورە دەبەخشێت بە بزوتنەوەی نارەزایەتی مامۆستایان بە داسەپاندنی خواستەکانیان بەسەر دەسەڵاتدا… پاراستنی ریزی سەربەخۆ و هەبژاردنی نوێنەرانی واقعی و ئازادانە کەبونەوەی گشتی مامۆستایان خەیاندا، تا دەگاتە بەرچاو ڕۆشنی لە چونیەتی بەدەستهێنانی داخوازیەکان… دەتوانێ هاوکار بێت بە ڕاکیشانی پشتیوانی چینی کرێکارو توێژەکانی تری کۆمەڵگا، لە داواو ویستەکانی مامۆستایان. چینی کرێکارو ڕابەرانی بزوتنەوە کۆمەڵایەتەکانی تر نابە ڕەگەبدەن، مامۆستایان وەکو توێژیکی کۆمەڵایەتی بە تەنها بن بە بەدیهێنانی خواستەکانیان…

داخوازی مامۆستایان چیە لە کێیە؟

مامۆستایان، وەکو توێژێکی بەرینی کۆمەڵایەتی، ئاگان بەوەی هەرەمی کوردستان دەمێکە کراوەتە دوو زون، لە ژێر قەڵەمڕەوی دوو پارتی سیاسیدا. کە زونی زەردو زونی سەوزو لە ئێستادا نیلیش بەشێکە لە زونی سەوز. ئەم دوو زونە پاوانی دوو حزبی سەرەکی پارتی و یەکیتیە. کە هەر یەکەیان دەسەڵاتی بەسەر زونی خۆیدا بە پشتیوانی وەتانی ناوچەکە و خەبەستنەوە بەسیاسەتی ڕۆژی زلهێزەکانی دنیادا، داسەپاندووە. بەو ڕاستیە سادانەوە، بەرپرسی زونی زەرد پارتی و بەرپرسی زونی سەوز یەکێتیە. کە هەرکام لەم دووپارتە، هەموو جومگەکانی دەسەڵاتدارێتی سیاسی و ئابوری و ئیداری و ئاسایش و زونی ژێر دەسەلاتی خەیانیان بەدەستەوە گرتووە. بەو مانایە یەکێتی بەرپرسی زونی سەوزو پارتی بەپرسی زونی زەردە. نارەزایەتی و خەپیشاندان لە زونی زەردا دەبە ڕوو لە پارتی و لە زونی سەوزدا ڕووی لە یەکێتی و نیلی بێت. ناکرێ ڕەگ بدرێت یەکیتی نیشتیمانی، شانی خۆی لە داخوازیەکانی کرێکاران و کارمەندان و مامۆستایان لە

زونی سەوز خاڵی بکاتەوە و رووی نارەزایەتیە رەواکانی زونی سەوز ئاراستەی پارتی بکات. بە پێچەوانەشەوە نارەزایەتی و نەفرەتی کرێکاران و کارمەندان و مامۆستایان لە زونی زەردا، دەبە روو لە پارتی بێت و نابە لەژێر هیچ بیانوێکدا ڕێگە بدرێت پارتی شانی خۆی لە داواو داخوازیەکانی خەڵکی زونی زەردا خاڵی بکاتەوە و بەرپرسیارێتی ئاراستەی دەسەڵاتی زونی سەوز بکات. یەکێتی و پارتی هوشیارانە دیانەوێت ئاراستەی نەفرەت و تورەیی جەماوەری بەلادا ببەن و شانی خۆیان خاڵی بکەنەوەو بیخەنە سەر یەکتری، تا دەسەڵاتی خۆیان لە زونی خۆیان پارێزراو بێت و لە گوشاری جەماوەری نارازی بە دوورین. داخوازیەکانی خۆپیشاندانە نارەزایەتیەکانی کارمەندان و مامۆستایان لە زونی سەوزدا، ڕووی لە یەکێتی نیشتیمانیی و هێزە بەشدارەکانی دەسەڵاتە لەو ناوچەیدا. پارێزگاری سلێمانی نوێنەری یەکیەتی نیشتمانیە و نوێنەری خەڵکی شاری سلێمانی نیە، تا بکرێت تەتەر بە گەیاندنی داخوازیەکانی زونی سەوز بە دەسەلاتی زونی زەرد، لە ژێر ناوی ئەوەی حکومەت لە هەولێرە. نە حکومەتێک لە دنیای واقعیدا بوونی هەیەو نە پەرلەمانێک... ئەمە دریەکی هێندە گەورەیە هەموو کەسێکی هوشیار دەیزانێت. بۆیە کرێکاران و کارمەندان و جەماوەری نارازی لە زونی زەردا، ڕووی داواو داخوازیەکانیان و نەفرەتیان لەپارتی و لە زون سەوزیشدا لە یەکیەتی نیشتیمانیە و دەبە ئەوان وەڵام بدەنەوە. داهات و دەسەلات و سەرکوت و بەماڤی، هەر زونێک لەدەستی حزبی باڵادەستی ئەو زونەدایە.

ئەپۆزیسیۆنی!! بەرژوازی کوردو نارەزایەتیکان...

ئەو حزب و ڕەکخراوانەی کە پشتر و بەر لە کابینەی حکومەتی بنکەفروان!! خۆیان بە ئەپۆزیسیۆن دەزانی... وە پاشان چوونە ناو حکومەتی بنکە فراوانەوە، ئێستا لە هەلومەرجی مایپوچی و حکومەت و پەرلەمانکەیاندا، کە لەکەمپانیایەکی دابەشکردنی پست و سامان، زیاتر شتێکی تر نەبوو... ئەندام پەرلەمان و بەرپرسەکانیان، بەهەموو تەسەلیەکی ژیانی شاهانیانەوە، خەریکی کوزانەوەو خۆ هەڵواسینن بە بزوتنەوەی نارەزایەتی جەماوەری کوردستانەوە. دەچنە ریزی مامۆستایانی نارازی بە موچە، لەپاڵ مانگرتنی فەرمانبەراندا خۆیان غەمبارنیشان دەدەن. ئەم جۆرە نەک بە هەڵوەشاندنەوەی سیستەمی پاشکەوتی موچە، یان بە وەرگرتنی موچەی فەرمانبەران لەکاتی خۆیدا، بەڵکو بە ئەوەی نارەزایەتی جەماوەری بکەنە دەستمایەی سیاسی بۆ گرانەویان بۆ کەمپانیای حکومەت و پەرلەمانکەیان لە هەولێر، فرمیسکی درێنە دارژێن. کرێکاران و کارمەندان و مامۆستایان، نابە ڕێگە بدەن ئەم خەڵە سازشکارە، خۆیان بە ویست و خواستەکانیانەوە هەڵبواسن. ئەمانە لەهەر زونێک بن، بەشکن لە

دەسەڵاتی دزو گەندەڵ و مافیایی ئەو زۆنەی ئیستای بزوتنەوەی کوردایەتی. لە سنوری زۆنی سۆزو نیلیدا، جگە لە یەکێتی نیشتیمان هەموو ئەو حزبانە و بەپرسکانیان بەر پرسن لە دۆخی ناهەمواری کرێکاران و کارمەندان و مامۆستایان و نابە ڕێگەیان پێبدرێت شانی خەیان لەو بەرپرسیاریەتیە خاڵی بکەنەوەو خەیان وەکو دەم راست و غەمخۆری ئەردوی نارازیان نیشان بدەن. بەگومان لە زۆنی زەردیشدا بە هەمان شێوە، ناکرێت ئەو حزب و ڕێکخراوانەی لەو زۆنەدان لەو حکومەت و پەرلەمانەدا بوون، ئێستا ڕێگەیان پێ بدرێت خەیان بە نارەزایەتی خەڵکی ئەو زۆنانە هەڵبواسن و خەیان لەو هەموو سەرکوت و نابەرابەری و تاڵانیە، بە بەری بکەن...

داخوازیەکانی ئێستا چین؟

شک لەوەدا نیە... بەهەی نابەرابەری و دزی و تاڵانی ئاشکرا و دەسەڵاتی مافیایی و میلیشیایی بزوتنەوەی کوردایەتیەوە، خەڵکی کوردستان لە دۆخێکی تابۆی ترسناک و نەخوازراوەدایە...هەموو ئەو پیداویستیانەی بە تاک و کۆمەڵ و ژیان کردنێکی تەندروست پێویستن... لە خزمەتگوزاریەکانەوە وەکو ئاو کارەباو سوتەمەنی... تا دێگات بەسەرتایی ترین مافە فەردی و مەدەنیەکان و ئازادیەکان... تا دێگاتە زەوتکردنی بەری ڕەنجی خەیان کە موچەیە... لەیان زەوتکراوە. بەیە داواو داخوازیەکانی خەڵکی کوردستان یەکجار زۆرن... بەڵام لە ئێستادا مەسەلەی هەڵوەشاندنەوەی سیستەمی پاشکۆتکردنی موچە و دانی موچەکان لە کاتی خۆیدا... سەرەکیترین داخوازی بەشی هەرەزۆری کرێکاران و کارمەندان و مامۆستایانی کوردستانە. کاراکردنەوەی پەرلەمان و یەککلایی کردنەوەی پرسی سەرکایەتی هەرێم... کە هەموو حزبەکان و بە تایبەتیش ئەوانەی لە تام کردنی کێك و شیرینی دەسەڵاتی حکومەت و پەرلەمانداا!! لە نیوەی ڕێگادا ناردرانە ماڵەوە، هەموو هەوڵەکیان ئەوەیە ئەم دۆخە ترسناکەی خەڵکی کوردستان ببەستنەوە، بە پەکخستنی پەرلەمان و پرسی سەرکایەتی هەرێمەوە، وەهەر بەو ئامانجەش هەموو هەوڵەکیان ئەوەیە سواری شەپۆلی نارەزایەتی خەڵکی کوردستان ببن و دەستکەوتکانی هاتنە مەیدان خەڵکی کوردستان بە هەڵوەشاندنەوەی سیستەمی پاشکۆتی موچە و دانی موچە لەکاتی خۆیدا بکەنە ڕێگایەک بە گرانەویان بە هەولێرو دەم ژنینەوە لە کەک و شیرینی دەسەڵات لە پەرلەمان و حکومەتکی ساختەدا... کرێکاران و کارمەندان و مامۆستایان، دەبە بە هوشیاری و چاوی کراوەوە بروانە ئەم ریزە لە سواکەرانی سیاسی و چاوچنۆکی سەرمایە لە کوردستاندا. نابە ڕێگە

بدەن داواو ویستە بەرهەڤکانی خەیان تەکەڵ بە بەرژەوەندی جیای ئەم حزبانە ببە، کە دورو نزیک پەیوەندی بە خواستەکانی خەڵکی کوردستانەوە نیە. هەوەشاندنەوەی سیستەمی پاشکۆتکردنی موچەو دانی موچە لەکاتی خۆیدا… داخوازیەکی رەواو سەرەکی ئەستای بزوتنەوەی نارەزایەتی مامۆستایان و کارمەندانی کوردستانە. پەداگری لەسەریان، بە وەسیلەی رەکخراوبوون و بەرچاو رەشنی و بە رەزی سەربەخۆیی خەیانەوە، هەروەها بە پشتوانی بەشکانی تری کەمەگاوە، دەتوانرێ سەرکەوتنی بزوتنەوەی جەماوەری مامۆستایان، زامن بکرێت.

Oct 10,2016
abdulla.mahmud@gmail.com
www.abdullamahmud.com

ئامانجی هەخنە … بەختیار محەمەد

ئەگەر ئامانجی هەخنە (لەهەر کایە و بوارێکدا بێ) دەزینەوەی ڕاستییەکان نەبوو، نابێتە هەخنەی ڕاستەقینە. ئامانجی هەخنە دەزینەوەی حەقیقەتی هەڵەکانە (کەموکوڕییەکانە)؛ ئەو هەڵە وکەموکوڕییانەی، کە بە دەستنیشانکردن و دەزینەوەیان دەبنە داینەمۆی گەشانکاریی و پێشکەوتنەکان.

ئامانج لە کاری هەخنەدا دەرخستنی ڕاستی و حاڵەتی ڕاستکردنەوەیە (یان با بڵێین گریمانەی دەرخستنی ڕاستی و حاڵەتی ڕاستکردنەوەیە). هەخنە پرسیەکە ئەوی دیکە (دەق، دەزگا، سیستم، کەسایەتی و کەسەکان…) شی دەکاتەوە و ڕوونکردنەوە و تێبینییان لەسەر دەدا. بە کورتییەکەی لە هەخنەدا پرسەی خوێندنەوە و هەڵسەنگاندن هەن. هەخنە شتەکان (دیاردەکان) بە واقیعی بزاق (بزاقی سیاسی و ڕۆشنبیری و فیکری و ئابووری و کۆمەڵایەتی و تاد…) موتوربە دەکا. واتە هەخنە ویستی جووڵەیە (جووڵەیەکی نوێ و جیاواز). هەموو هەخنەیەکی ڕاستەقینە لە نوێکردنەوە و گەشانکاریی دەگەڵ.

ئاستییەکەی هەخنە هەموو شتێکی چەقبەستوو دەجوونێ؛ هەخنە دژی دگمایە (بەڵام لە هەموو حاڵەتێکیشدا هەخنە پێویستی بە کردارییشە؛ واتە لە تیۆرەوە ببێتە پراکتیك).

دیارە هەخنە گومان دەخاتە سەر حەقیقەتی هەهای شتەکان؛ لەمەوە هەخنە جەوهەری پێشکەوتنی کۆمەڵگەکانیشە (نابێ لەبیر بکەین هەخنە جەوهەری داهێنانیشە). ئاستییەکەی هیچ بوارێکی ژیانی کۆمەڵگەی هاوچەرخ بە بێ هەخنە گەشە ناکا و پێش ناکەوێ. ئینجا هیچ گومانیش لەوەدا نییە، کەێ لە هەر کۆیەك کۆمەڵگەی زیندوو هەبوو، ئا لەوێشدا دەسەاتی بەهێزی هەخنە هەیە؛ ئەو دەسەاتەی، کە هەمیشە هەخنە لە کەم و کۆیەکان دەگرێ؛ ئەو دەسەاتەی خەمی هەرە گەورەی باشترکردنی ژیانی مرۆڤە. نابێ ئەوەش لەبیر بکەین، کە هەخنە خۆشی لکێکی مەعریفەیە (مەعریفەی زانستی و ئەدەبی و سیاسی و … تاد.)؛ بەکو ئەو هەر خۆشی ێحی سەرهەدانی هەموو ئەم مەعریفانەش پێکدەهێنێ؛ کەواتە لە دەرەوەی بوونی پرسەی هەخنەدا، ئەمە نابێ باس لە بوونی پرسەی گەشەکردن و پەرەستاندنی مەعریفەکانیش بکەین.

دواجار و لە ئاکامدا ئەمە هەرچەندە هەخنە بگرین، هێندەش دەمانەوێ لەوی دیکە (دەسەات، دەق، ئایین، تاك، کۆمەڵگە…) نزیك ببینەوە و لێی تێبگەین. ئەوەی گفتوگۆش دروست دەکا، تەنها هەخنەیە هیچی دیکە نییە: ئەو هەخنەیەی ئامانجی دروستکردنی پردی گفتوگۆی دیموکراسییە لە نێوان هەموو لایەکدا. بەم شێوەیەش ئەوە هەخنەیە (هەخنەی سیاسی و فەلسەفی و ئەدەبی… تاد.)، کە بنەمای سیستەمکی سیاسی دیموکراسی و سیستەمکی مەعریفی پێشکەوتوو لەهەر کۆمەڵگەیەکدا دروست دەکا و بەرهەم دەهێنێ.

بەختیار محەمەد

گۆستەرکان کوژانەوە … کەریم کاکە

بۆ خوێندنەوەی ئەم کتێبە کلیکی ئێرە بکەن .....

گۆڤاری بۆکی خوێناوی کەرکوک ... بەیان عەسکەری

بۆ خوێندنەوەی ئەم کتێبە کلیکی ئێرە بکەن .....

